

Turvaverkkoja nuorten tulevaisuuteen rakentamassa

SOILA – Sosiaaliset
innovaatiot
lastensuojelussa
-koordinaatiohanke
tukee ohjelmakauden
toteutumista
thl.fi/soila

S O I L A

SOSIAALISET INNOVAATIOT
LASTENSUOJELUSSA

28.8.2025

**Euroopan unionin
osarahoittama**

Nuorille parasta perhehoitoa Pirkanmaalla (NUPPE) Aloitustilaisuus to 28.8.2025 klo 8.30– 11 (Teams) Ohjelma

28.8.2025

8.30 Tilaisuuden avaus

Pyry Seppinen, projektipäällikkö

8.40 Sosiaaliset innovaatiot lastensuojelussa (SOILA) - koordinaatiohankkeen terveiset

Tanja Hirschovits-Gerz, hankepäällikkö (THL)

8.50 Sitoutua lapseen sekä edistää ennakoitavuutta ja jatkuvuutta lapsen elämässä

Mitä sijaisvanhemman valmius tarkoittaa nuorisoikäisen
perhehoidossa?

Miten ennakoitavuutta ja jatkuvuutta voidaan tukea, jos lapsi
käyttää päihteitä tai hänellä on mielenterveyteen liittyviä ongelmia?

*Hanna Piironen, kehittämisspäällikkö ja Sirpa Yli-Rekola,
kehittämisspäällikkö (Pesäpuu)*

9.30 Tauko

9.40 NUPPE-hankkeen kuulumiset

NUPPE-hanketiimi

10.00 Haastavat kasvatustilanteet perhehoidossa

*Anu Lehtosaari, kehittämisspäällikkö ja Merja Lehtiharju,
toiminnanjohtaja (Perhehoitoliitto)*

10.45 Kysymyksiä ja keskustelua

Sosiaaliset innovaatiot lastensuojelussa (SOILA) -koordinaatiohankkeen terveiset

Tanja Hirschovits-Gerz, SOILA-koordinaatio, Terveysten ja
hyvinvoinnin laitos

Mitä perhehoito lastensuojelussa tarkoittaa?

- Perhehoidolla tarkoitetaan hoidon tai muun osa- tai ympärivuorokautisen huolenpidon järjestämistä **perhehoitajan yksityiskodissa** tai **hoidettavan kotona**. Lasten ja nuorten perhehoitajia kutsutaan myös **sijaisvanhemmiksi**.
[Perhehoitolaki 3 § \(Finlex\)](#)
- Perhehoidon tavoitteena on antaa perhehoidossa olevalle lapselle mahdollisuus kodinomaiseen hoitoon ja **läheisiin ihmissuhteisiin sekä edistää hänen perusturvallisuuttaan ja sosiaalista kehitystään**.
[Perhehoitolaki 1 § \(Finlex\)](#)
- Perhehoitoa voidaan käyttää huostaanotettujen ja kiireellisesti sijoitettujen lasten hoidon ja huolenpidon järjestämiseksi tai kun lapsi sijoitetaan avohuollon tukitoimena. Perhehoitoa toteutetaan myös lastensuojelulain mukaisena **jälkihuoltona**.
- Jotkut perhehoitajat toimivat lisäksi myös **tukiperheenä**. Avohuollon sijoitus kuuluu lastensuojelun avohuollon tukitoimiin eikä siihen sovelleta lastensuojelulain säännöksiä sijaishuollosta. Tukiperheen järjestäminen on sen sijaan perheille tarjottavaa yleistä sosiaalipalvelua.
- [Lastensuojelulaki 49 § \(Finlex\)](#)
- [Sosiaalihuoltolaki 28 § \(Finlex\)](#)

Perhehoito lastensuojelun sijaishuollon muotona

- 9 400:sta huostassa olleesta lapsesta 5 000 asui perhehoidossa (53 %) vuonna 2024.
- Laitoshuoltosijoitukset ovat yleisiä etenkin teini-ikäisten keskuudessa. Yli 80 % alle kouluikäisistä huostassa olevista, mutta vain 30 % yli 16-vuotiaista asuu perhehoidossa.
- Yli puolet myös arvioi, että perhehoitoa ei ole riittävästi tarjolla,
- 60 prosenttia on eri mieltä siitä, että kaikille sijaishuoltoa tarvitseville on mahdollista löytää etunsa mukainen perhehoitopaikka

Perhehoito on **laitoshoitoon nähden ensisijainen lapsen sijaishuollon muoto:** laitoshoidon järjestetään, jos lapsen sijaishuoltoa ei voida järjestää lapsen edun mukaisesti riittävien tukitoimien avulla perhehoidossa tai muualla.

[Lastensuojelulaki 50 § \(Finlex\)](#)
[Muu lapsen tarpeen mukainen hoito](#)

Perhehoidosta

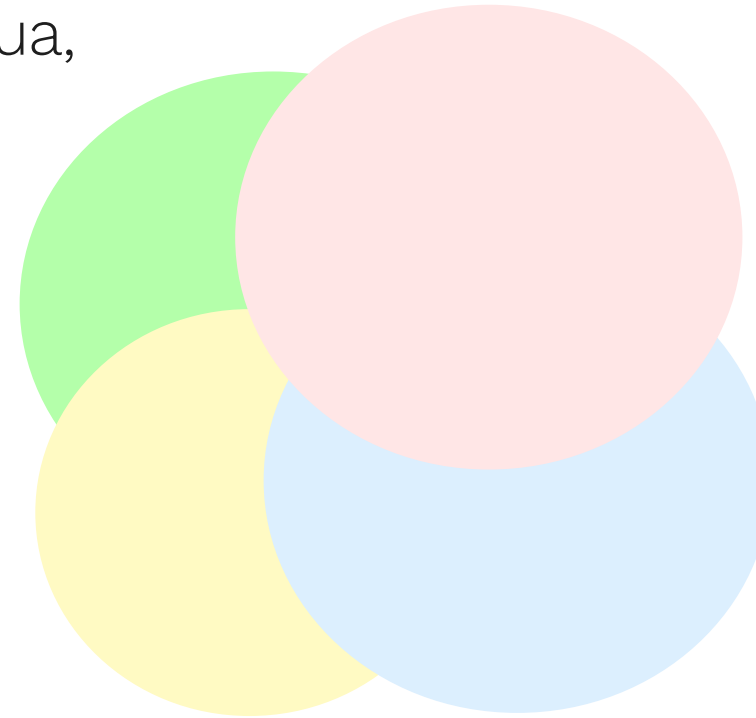
54 % vastanneista
arvioi, että perhehoitajat
saavat riittävästi tukea
lapsen asioista vastaavalta
sosiaalityöntekijältä tai
heille nimetyltä
tukityöntekijältä

- Perhehoidon vrt. laitoshoidon vaihtelee merkittävästi alueittain.
- Noin kolmannes (31 %) vastaajista oli jokseenkin tai täysin samaa mieltä siitä, että perhehoitajilla on vaikutusmahdollisuuksia lastensuojelun perhehoidon kehittämisessä (59% ei)
- Vastaajista puolet (51 %) koki, etteivät perhehoitajat saa asiantuntija-apua oikeus- ja sosiaaliturvakysymyksissä.
- Alle puolet (40 %) katsoi, että perhehoitajat saavat tarvittaessa tukea muista sote-palveluista lapsen asioissa.
- Perhehoitajien palkkiot ja korvaukset olivat riittävällä tasolla 35 prosentin mielestä.
- Tarpeenmukaisen ja laadukkaan koulutuksen tarjontaa koskevat näkemykset polarisoituivat, sillä vastaajista 47 prosenttia oli väittämistä samaa mieltä.
- Yli 50 % oli sitä mieltä, ettei perhehoidossa olevien lasten vanhemmilla ole mahdollisuutta vaikuttaa perhehoitoon.

Palvelujärjestelmää on tarve uudistaa

- Perhehoidon kehittäminen on ajankohtainen teema käynnissä olevan **lastensuojelulain kokonaisuudistuksen** näkökulmasta. Tarvitaan radikaalistikin uudenlaista ajattelua, toimintaa ja ratkaisuja.
- **Sijaishuollon kustannukset** ovat nousseet ja laitoshoidon sijoittaminen on muodostunut ”vastoin” lain henkeä ensisijaiseksi etenkin teineillä.
 - Teinien kiireelliset sijoitukset ovat lisääntyneet.
 - Voidaanko perhehoitoon sijoittamista kehittää ja ehkäistä uudelleensijoittamista esim. laitokseen?

Nuoret oirehtivat vahvasti mielenterveys- ja päihdehaasteilla

- Jotta voimme vastata nuorten tarpeisiin, tulee myös **vanhemmilla mukaan lukien sijaisvanhemmat**, olla riittävää osaamista tunnistaa, ottaa puheeksi ja tukea kasvavia nuoria yhdessä sotesi-ammattilaisten kanssa.
- Päihde- ja mielenterveyspalveluiden saatavuus on ollut heikkoa ja haasteet ovat kasautuneet lastensuojelun hoidettavaksi ilman riittävää osaamista, kykyä ja ekosysteemirakenteita. Sote-alan ammattilaisten osaamista ja yhteistyötä tulee vahvistaa yhteisten lasten ja perheiden tukemiseksi
- **Biologisten vanhempien päihde- ja mielenterveyshaasteisiin** on tärkeä vastata laadukkein palveluin ja yhteistyötä vahvistamalla, jotta lapset ja nuoret saavat riittävän avun.

Turvaverkkoja nuorten tulevaisuuteen...

Jotta kukaan ei jäisi
yksin

–

Perhehoidon ja päihde-
ja mielenterveystyön
yhdyspinnoilla

Turvaverkkoja nuorten tulevaisuuteen -ohjelman tavoite

13 milj.€
14.4.-
15.9.2025
haussa

- Tukea lastensuojelun asiakkaana olevien sekä sijoitettujen lasten ja nuorten elämäntilannetta ja pärjäämistä: avo-, sijais- ja jälkihuolto. Kohdentuu 12-25-vuotiaisten lasten ja nuorten palveluihin.
- Kehittää lasten ja nuorten tarpeista lähteviä, helposti saavutettavia tukitoimia ja palveluita, joita tuotetaan paikallisesti monitoimijaverkostoissa lapsia ja nuoria kuunnellen.
- Rakentaa paikallisesti uusia ja helposti saavutettavia palvelukokonaisuuksia;
- Täydentää innovatiivisesti jo olemassa olevaa tukea & palveluja.

30 milj. €
Koordinaatio 4 milj. €
ja alueet 26 milj. €

Uudistuva ja osaava Suomi, 2021–2027 – EU:n alue- ja rakennepolitiikan ohjelma → ESR+ valtakunnallinen teema osallisuus → Sosiaalisten innovaatioiden Suomi TL 5 → Erityistavoite 5.1 Turvaverkkoja nuorten tulevaisuuteen

"Valtakunnallinen koordinaatiohanke ja alueiden rahoittamat hankkeet muodostavat yhdessä kehittämisen kokonaisuuden, jossa ohjelmakauden päättyessä on saatu uudistettua suomalaista lastensuojelua entistä paremmaksi ja niin sosiaalisesti kuin taloudellisestikin kestävämmäksi."

Uudistamme lastensuojelua NELJÄ STRATEGISTA TAVOITETTA

Turvaverkkoja nuorten tulevaisuuteen ESR+ TL 5.1 -hankekauden strategiset tavoitteet ovat:

1

12-17-vuotiaiden lasten **sijoitusten määrän vähentäminen** laadukkailla ja vaikuttavilla, lasten ja perheiden arjen tarpeisiin vastaavilla lastensuojelun avohuollon tukitoimilla, työmenetelmillä ja palveluilla.

2

Koko perheen ja erityisesti vanhemmuuden tukeminen huostaanottotilanteessa, huostaanoton aikana ja sitä purettaessa sekä muissa siirtymävaiheissa, jotta perheen vuorovaikutussuhteet ja toimintavalmiudet vahvistuisivat eikä kukaan jäisi yksin.

3

Jälkihuollon uudistaminen monialaiseksi aikuistumisen tueksi, jotta kaikilla nuorilla olisi valmiudet pärjätä itsenäisesti ja edetä tavoitteidensa suuntaisesti koulutukseen ja työelämään.

4

Lastensuojelun sijaishuollon palvelujen ja muun palvelujärjestelmän systemaattisen yhteistyön kehittäminen ja uudistaminen siten, että palvelujärjestelmä kykenee vaikuttavasti ja pitkäjänteisesti vastaamaan sijaishuollossa olevien lasten mielenterveys- ja päihdeongelmiin.

SOILA

SOILA

SOSIAALISET INNOVAATIOT
LASTENSUOJELUSSA

**Euroopan unionin
osarahoittama**

Sosiaalisten innovaatioiden määritelmiä ja erityispiirteet

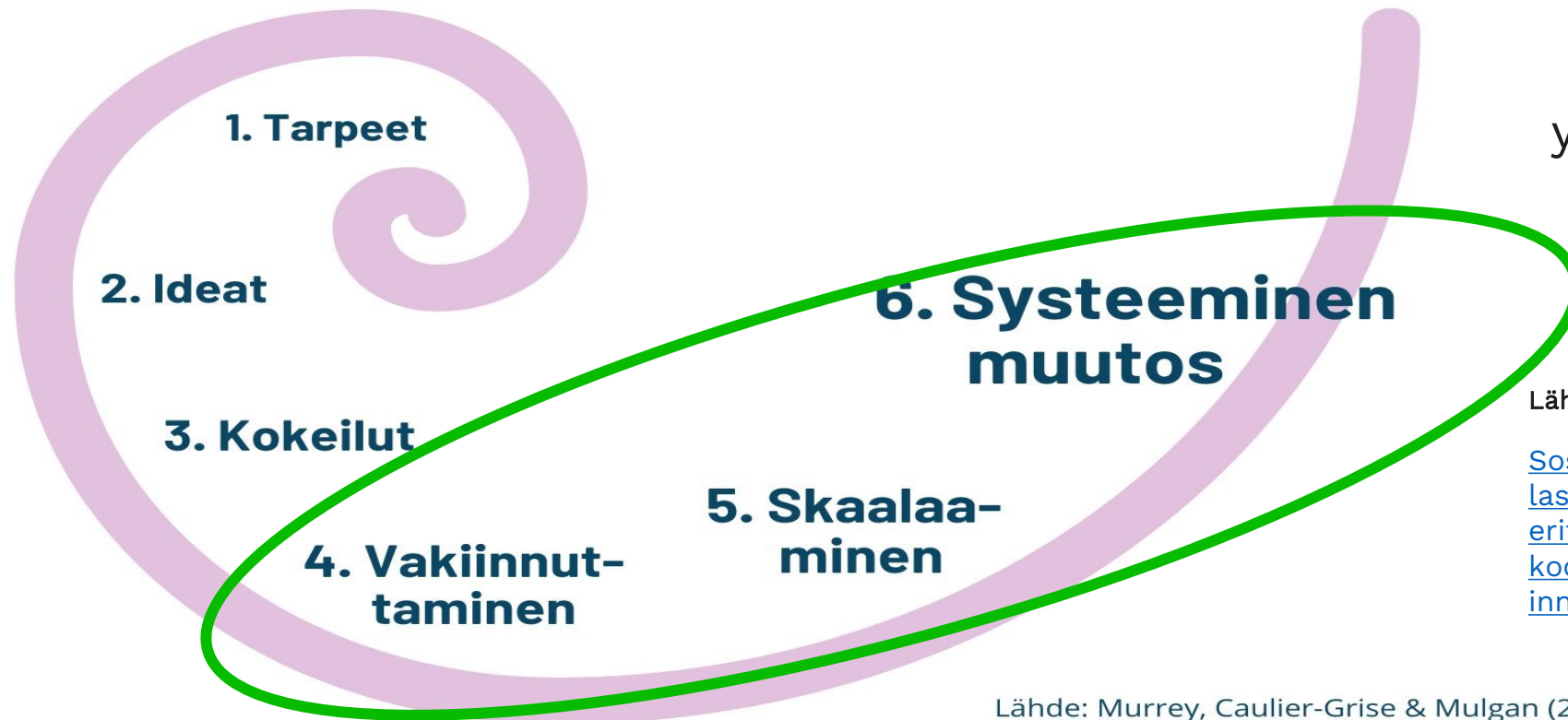
SOILA

Sosiaaliset innovaatiot ovat uusia, toimivia ideoita, joiden avulla löydetään ratkaisuja yhteiskunnan tarpeisiin ja ongelmiin. Niillä on yhteiskunnallista hyvää tuottava vaikutus, ja niiden tekeminen luo uusia vuorovaikutussuhteita.

Sosiaaliset innovaatiot ovat sekä hyväksi yhteiskunnalle että lisäävät yhteiskunnan toimintakykyä.

Lähde: The Young Foundation 2012

[Sosiaaliset innovaatiot lastensuojelussa - mitä niiden erityispiirteet ovat? 2024 SOILA-koordinaatiohankkeen ja Innokylän innovaatiokatsaus \(Julkari\)](#)

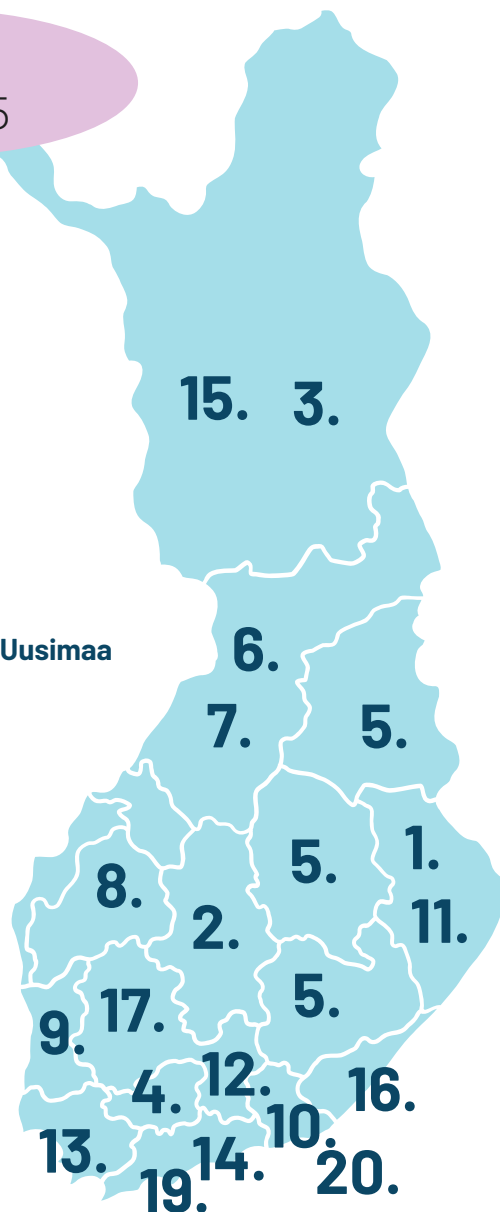

Lähde: Murrey, Caulier-Grise & Mulgan (2010)
The Open Book of Social Innovation.

28.8.2025

Tilanne
7.8.2025

18. Pirha, Ppmaa, Uusimaa

Turvaverkkoja nuorten tulevaisuuteen -aluehankkeet kartalla

1. Hyvä tulo sijaishuoltoon
2. Jatkos
3. Jäkälä
4. KokoOma
5. Matkalla riittävään vanhemmuuteen
6. Monialainen osaamisentuki lastensuojelun sosiaalityössä
7. Pakopeli itsenäisyyteen
8. PerheYhdessä
9. SataSoila
10. SOINTU
11. TuTu
12. Vertaisverkko
13. Vera
14. TraumaTaito
15. Vanhemmuuden tukeminen sijaishuollossa Lapissa
16. Elämää Perheissä
17. Nuppe
18. Perheenä perille
19. IntOa
20. Yhteys – moniammatillista tukea

thl.fi/soila/hankkeet

[Hankkeet
kartalla lskl.fi](https://kartalla.lskl.fi)

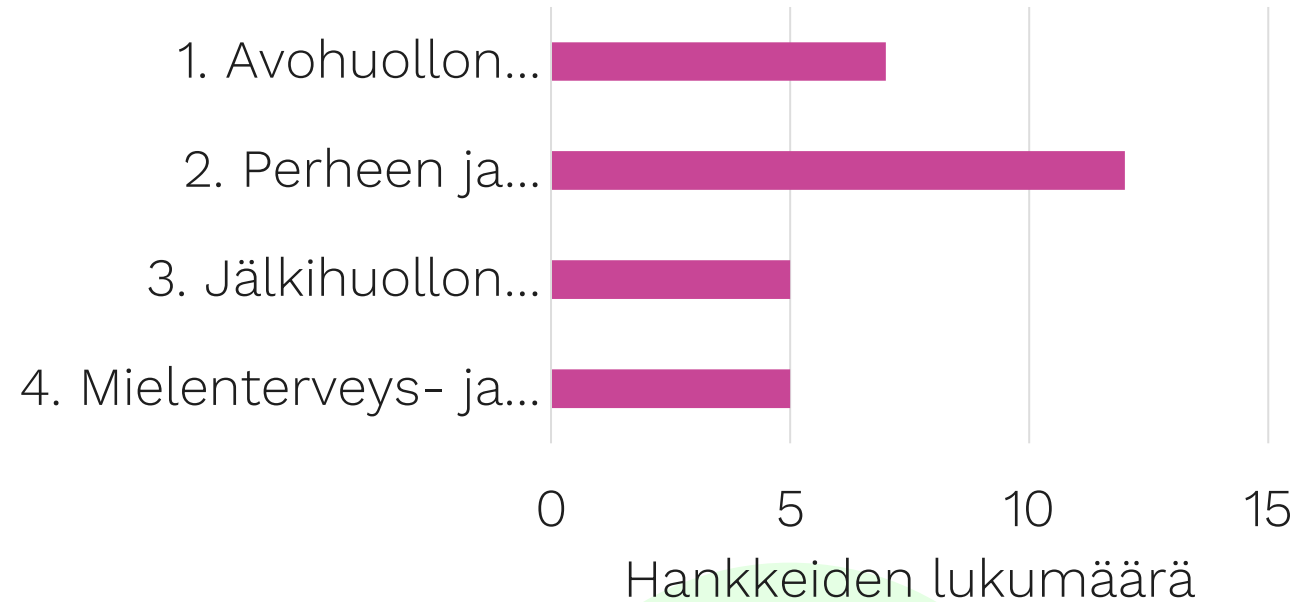
Seuraa hanketilannetta:
eura2021.fi/hanketietopalvelu

Jotta kukaan ei jäisi yksin – Perhehoidon ja päihde- ja mielenterveystyön yhdyspinnoilla

- **Nuppe** – Nuorille parasta perhehoitoa Pirkanmaalla
- SataSoila - Satakunta
- Perheenä Perille – kotiin annettava perhehoito – Pirkanmaa, Uusimaa, Pohjois-Pohjanmaa
- Elämää perheissä – Etelä-Karjala
- Yhteys - Moniammatillista tukea 1/2026- Kymenlaakso

Strategiset tavoitteet aluehankkeissa

**Jokainen
aluehankkeista
liittyy 1-2
tavoitteeseen**

SOILA-koordinaation ja Turvaverkkoja nuorten tulevaisuuteen -kokonaisuuden tuloksena ja vaikutuksena

**Lastensuojelutyö
uudistuu.**

Laadukkaista
sosiaalisia
innovaatioita
kehitetään, otetaan
käyttöön, levitetään ja
juurrutetaan paikallis-
esti, alueellisesti ja
valtakunnallisesti.

SOILA

SOSIAALISET INNOVAATIOT
LASTENSUOJELUSSA

**Raportoitua tietoa
lastensuojelun
innovatiivisesta
hanketoiminnasta on
viety lastensuojelun
kokonaisuudistuksen
edistämiseksi.**

Nuorten ja
läheisten
**osallisuus
vahvistuu** ja
palvelut
muotoutuvat
nuorilähtöisemmi-
ksi.

Monialainen
yhteistoiminta
ja **verkostoiva
yhteistyö
vahvistuvat.**

**Euroopan unionin
osarahoittama**

TILAA SOILAN VERKOSTOKIRJE!

#SOILAHANKE
#Lastensuojelu
#SosiaalisetInnovaatiot

Kenelle?

Kaikille
lastensuojelun
uudistamisesta
kiinnostuneille.

Mitä?

Ajankohtaista tietoa,
tutkimuksia ja
tapahtumia.
Joka toinen viikko.

S O I L A

SOSIAALISET INNOVAATIOT
LASTENSUOJELUSSA

Euroopan unionin
osarahoittama

28.8.2025

SOILA-koordinaatiohanke

SOILA- koordinaation yhteystiedot

Tanja Hirschovits-Gerz,
hankepäällikkö, THL

thl.fi/soila

SOILAssa työskentelee 11
henkilön asiantuntijatyöryhmä.

Kaikkien SOILAlaisten
yhteystiedot ja
asiantuntijakuvaukset löydät
[verkkosivuiltamme](https://thl.fi/soila)

Euroopan unionin
osarahoittama